

Rachunek różniczkowy funkcji wielu zmiennych

1. Wyznaczyć pochodne cząstkowe pierwszego rzędu następujących funkcji lub wykazać, że pochodne te nie istnieją:

a) $f(x, y, z) = x^2 \sin(xy) + 3xyz - 4x^2z^4 + e$ dla $(x, y, z) \in \mathbb{R}^3$

b) $f(x, y) = \log_2(x^2 + \sqrt{3}y^2)$ dla $(x, y) \neq (0, 0)$

c) $f(x, y) = 3x^{2y+1}$ dla $(x, y) \in \mathbb{R}_+ \times \mathbb{R}$

d) $f(x, y) = \begin{cases} \frac{x^3 + y^2}{x^2 + y^2} & \text{dla } (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & \text{dla } (x, y) = (0, 0). \end{cases}$

2. Sprawdzić, czy funkcja

$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{xy^2}{x^2 + y^4} & \text{jeżeli } (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & \text{jeżeli } (x, y) = (0, 0) \end{cases}$$

a) jest ciągła w punkcie $(0, 0)$

b) ma pochodne cząstkowe w punkcie $(0, 0)$

c) ma pochodne kierunkowe w punkcie $(0, 0)$ w kierunku dowolnego wektora.

3. Zbadać różniczkowalność następujących funkcji $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$:

a) $f(x, y) = \sqrt{x^2 + y^2}$

b) $f(x, y) = \begin{cases} \frac{x^3 + y^3}{x^2 + y^2} & \text{dla } (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & \text{dla } (x, y) = (0, 0) \end{cases}$

c) $f(x, y) = \begin{cases} e^{\frac{-1}{x^2+y^2}} & \text{dla } (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & \text{dla } (x, y) = (0, 0). \end{cases}$

4. Wykazać, że powierzchnia o równaniu $z = y(1 - xy)$ posiada płaszczyznę styczną w każdym swoim punkcie. Napisać równanie płaszczyzny stycznej w punkcie $(2, 1, -1)$.
5. Wyznaczyć równanie płaszczyzny stycznej do wykresu funkcji $f(x, y) = x^y$ w punkcie $(2, 3, 8)$.
6. Korzystając z definicji obliczyć pochodną kierunkową funkcji $f(x, y) = 2|x| + |y|$ w punkcie $(x_0, y_0) = (0, 0)$ w kierunku wektora $\vec{v} = [1, -1]$.
7. Obliczyć pochodną kierunkową funkcji $f(x, y) = \sin(x^2 + y) + 2xy$ w punkcie $(0, \pi/2)$ w kierunku $\vec{v} = [-1, 2]$.
8. Obliczyć pochodną kierunkową funkcji $f(x, y, z) = e^{x+yz}$ w punkcie $(0, 1, 1)$ w kierunku wektora $\vec{v} = [1, -2, 2]$.
9. Niech $f(x, y) = 2xy^3$ oraz $(x_0, y_0) = (1, -2)$. W kierunku którego wektora \vec{v} , wzrost funkcji f w punkcie (x_0, y_0) jest najszybszy?

10. Obliczyć

a) $\frac{\partial^3 f}{\partial x \partial y \partial z}$ dla funkcji $f(x, y, z) = \frac{x^2 y^3}{z}$

b) $\frac{\partial^3 f}{\partial x \partial y^2}$ dla funkcji $f(x, y) = \sin(xy)$.

11. Wyznaczyć ekstrema lokalne następujących funkcji

a) $f(x, y) = 3x^2 y - 15y - 12x + y^3$

b) $f(x, y) = x^4 + 6y^2 - 4xy^3 - 1$

c) $f(x, y) = e^{x-y}(x^2 - 2y^2)$.

12. Wyznaczyć największą i najmniejszą wartość funkcji

a) $f(x, y) = x^2 y(2 - x - y)$ na zbiorze $\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x \geq 0, y \geq 0, x + y \leq 6\}$

b) $f(x, y) = 2x^2 + y^2 - y$ na zbiorze $\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x^2 + y^2 \leq 1 \wedge x \geq 0\}$.

13. Wyznaczyć podane pochodne (podać niezbędne założenia):

a) g' jeśli $g(x) = f(x, y(x))$, $f(x, y) = x^2 + 3xy \sin(xy)$

b) $\frac{\partial h}{\partial r}$ oraz $\frac{\partial h}{\partial \varphi}$ jeśli $h(r, \varphi) = f(r \cos \varphi, r \sin \varphi)$.

14. Przekształcić wyrażenie różniczkowe wprowadzając zmienne niezależne u i v :

a) $x \frac{\partial z}{\partial x} + y \frac{\partial z}{\partial y}$ gdy $u = x$ i $v = \frac{y}{x}$

15. Niech $x = r \cos \varphi$ i $y = r \sin \varphi$. Wyrazić wyrażenie różniczkowe

$$x \frac{\partial z}{\partial y} - y \frac{\partial z}{\partial x}$$

za pomocą zmiennych niezależnych r i φ .